

Theoderich van Praag (? – 1381)

31/03/2015

(<https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/8-theodoric-of-prague-4.jpg>)

Om plaats te maken voor de Kruisafname van Rogier van der Weyden pas ik de wandindeling grondig aan. Ons dubbelportret met de goudgezaagde lijst komt naar beneden en de in Tsjechië of Hongarije gekochte bisschop schuift door naar de eregalerij. Het is een vertederende afbeelding van een schrijvende geleerde die bijna uit zijn lijst barst. Ik weet echter totaal niet meer van wie, wat, waar en wanneer. Op de achterzijde is bij de inlijsting geen enkele aantekening gemaakt. Bij de reproductie heb ik toen ook een boekje met de monografie van de kunstenaar gekocht. De kunstboeken staan echter op alfabet en daardoor komt het boekje bij een vlugge inspectie niet tevoorschijn. Gelukkig leven we in de digitale tijd waarin Google een antwoord op alles wil geven. Ik maak een foto van mijn schilderij en plak hem in Google afbeeldingen. Het wonder geschiedt en met hulp van het wereldwijde web leer ik dat de schilder Meester Theoderich van Praag heet. Het schilderij blijkt een hele eeuw ouder dan verwacht. Als ik in mijn kast bij de letter T zoek staat het dunne boekje netjes tussen Frans von Stuck en Tiepolo op zijn plaats. En voorin op de eerste witpagina staat geschreven dat het op 6 augustus 1998 in het St. Agnesklooster in Praag is gekocht. Meteen schieten de vakantiebeelden van ons gezin in mijn hoofd waarin we vanaf de stadcamping door een Bijlmerachtige voorstad naar de metro lopen. Wij zijn vol verwachting voor de dag maar worden omringd door nors kijkende Tsjechen die op weg zijn naar hun werk.

(https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/charles_iv-

[john_ocko_votive_picture-fragment1.png](https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/charles_iv-john_ocko_votive_picture-fragment1.png))

Theoderich was de hofschilder van Karel IV van Bohemen (1316-1378) die van 1355 tot 1378 keizer van het Heilige Roomse Rijk was. Zijn vader, koning Jan de Blinde van Bohemen, stuurde zijn vrouw Elisabeth naar het klooster en nam zijn zoon mee naar het Franse Hof in Parijs. Daar trouwde Karel met Blanca van Valois, een halfzuster van de Franse koning. In 1333 (17 jaar oud) keerde hij terug naar huis en bestuurdde namens zijn vader Bohemen en Moravië. Toen zijn vader stierf werd hij in 1346 Duits koning en graaf van Luxemburg. In 1355 verkoos men hem tot koning van Italië en Keizer van het Heilige Roomse Rijk. Alsof het niet genoeg was werd hij in 1365 ook nog koning van Bourgondië.

Karel IV regeerde met een religieuze overtuiging die zorgde voor de welvaart van zijn onderdanen. Hij verstevigde zijn dynastie door 4 huwelijken met veel huwbare kinderen. Hij woonde in Praag en bouwde veel in de stad en omstreken.

(<https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/karlshteyn.jpg>)

Als Duits koning bouwde Karel IV in 1348 20 km ten westen van Praag zijn Karlstein kasteel waar Theoderich zijn meesterwerk schilderde. De primaire functie van het bouwwerk was het creëren van een bewaarplaats voor de kroonjuwelen, de rijksschatkist en de heilige relikwieën. Dit programma van eisen heeft geleid tot een functioneel ontwerp met 3 niveaus. Het laagste niveau dient als keizerlijk paleis. Het middenniveau is voor de schatkist en in de vrij staande 60 meter hoge toren is de Kapel van het Heilige Kruis. Daar bevond zich achter 4 deuren met 19 sloten het door Theoderich geschilderde portrettengalerij van het hemelse leger van de keizer.

(https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/4-theoderich_von_prag_017.jpg)

Theoderich van Praag

Over persoon en werk van **Theoderich van Praag** of **Meester Theoderich** is nog veel te ontdekken. In die tijd werd het schilderwerk vaak in teamverband uitgevoerd en het is alleen maar waarschijnlijk dat hij een leidende rol had. Rond 1365 wordt de naam **Theoderich** voor het eerst genoemd als hij lid wordt van het Praagse schildersgilde. Hij dankte die positie waarschijnlijk aan zijn werk in de Kapel van het Heilige Kruis waar hij tussen 1357 en 1365 30 van de in totaal 129 iconachtige portretten schilderde. De robuust overkomende heiligen lijken wel uit hun te kleine lijsten te treden. Anders dan in de middeleeuwen gebruikelijk was

kijken we niet naar schematische hoogwaardigheidsbekleders maar naar mensen met individuele karakters. Die persoonlijke eigenschappen worden door de onbeholpen en kunstmatige houdingen versterkt. Ze zijn moedwillig zo bedacht en passen uitgemeten in hun te nauwe lijsten. De virtuositeit van Theoderich komt tot uiting in zijn trefzekere stijl en de krachtig kleuren. Het is een stijl die zo uniek is dat er geen voorgangers of navolgers te vinden zijn.

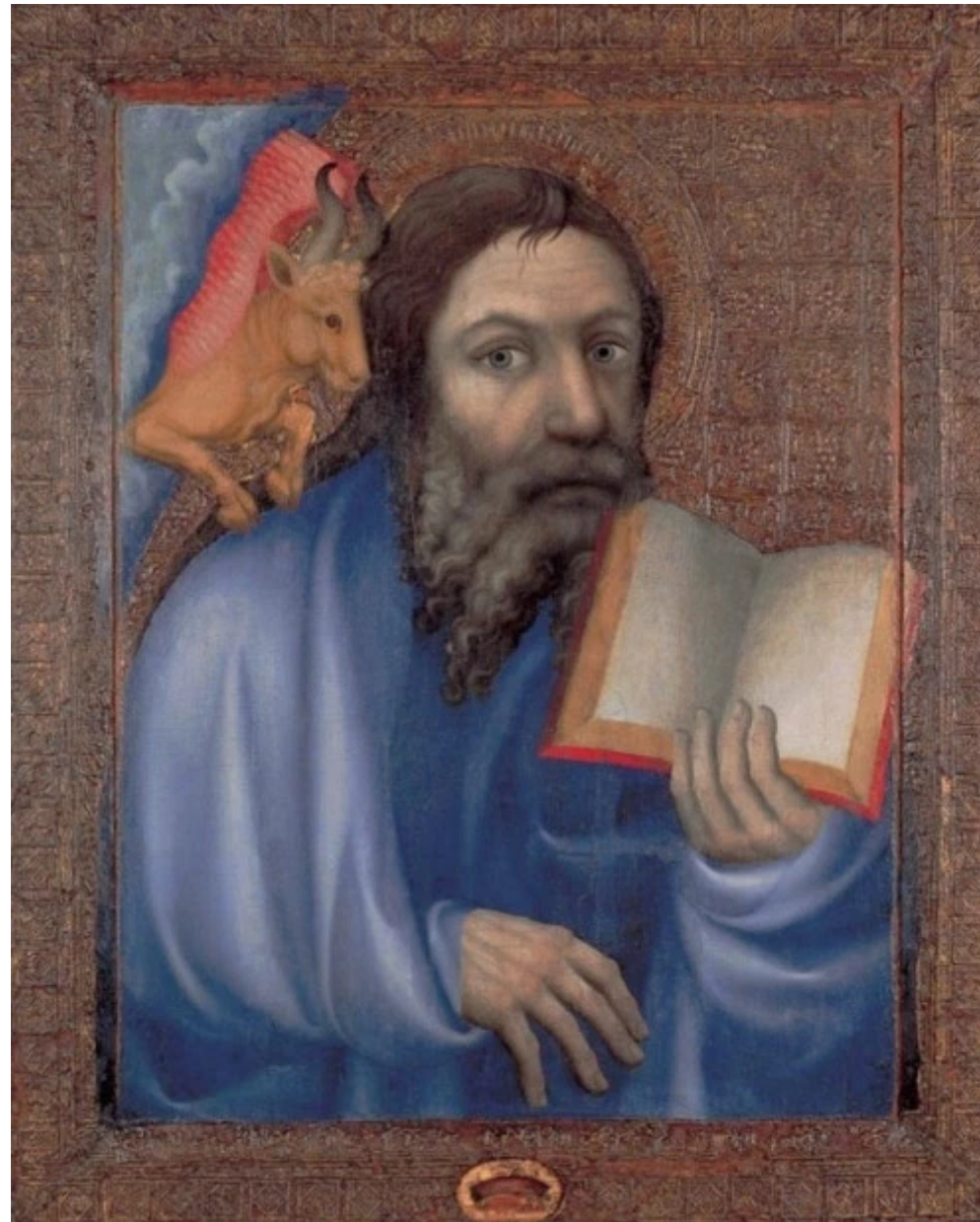
(https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/1-theoderic-master_theoderic_-_st_gregory_-_wga14654.jpg)

(https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/2-meister_theoderich_von_prag_002.jpg)

(https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/3-theoderich_von_prag_006.jpg)

(<https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/4-theodoric-master-3.jpg>)

(<https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/5-theodoric-louis-of-france-master-theodoric.jpg>)

(https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/6-meister_theoderich_von_prag_016.jpg)

(<https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/7-theodoric-master-1.jpg>)

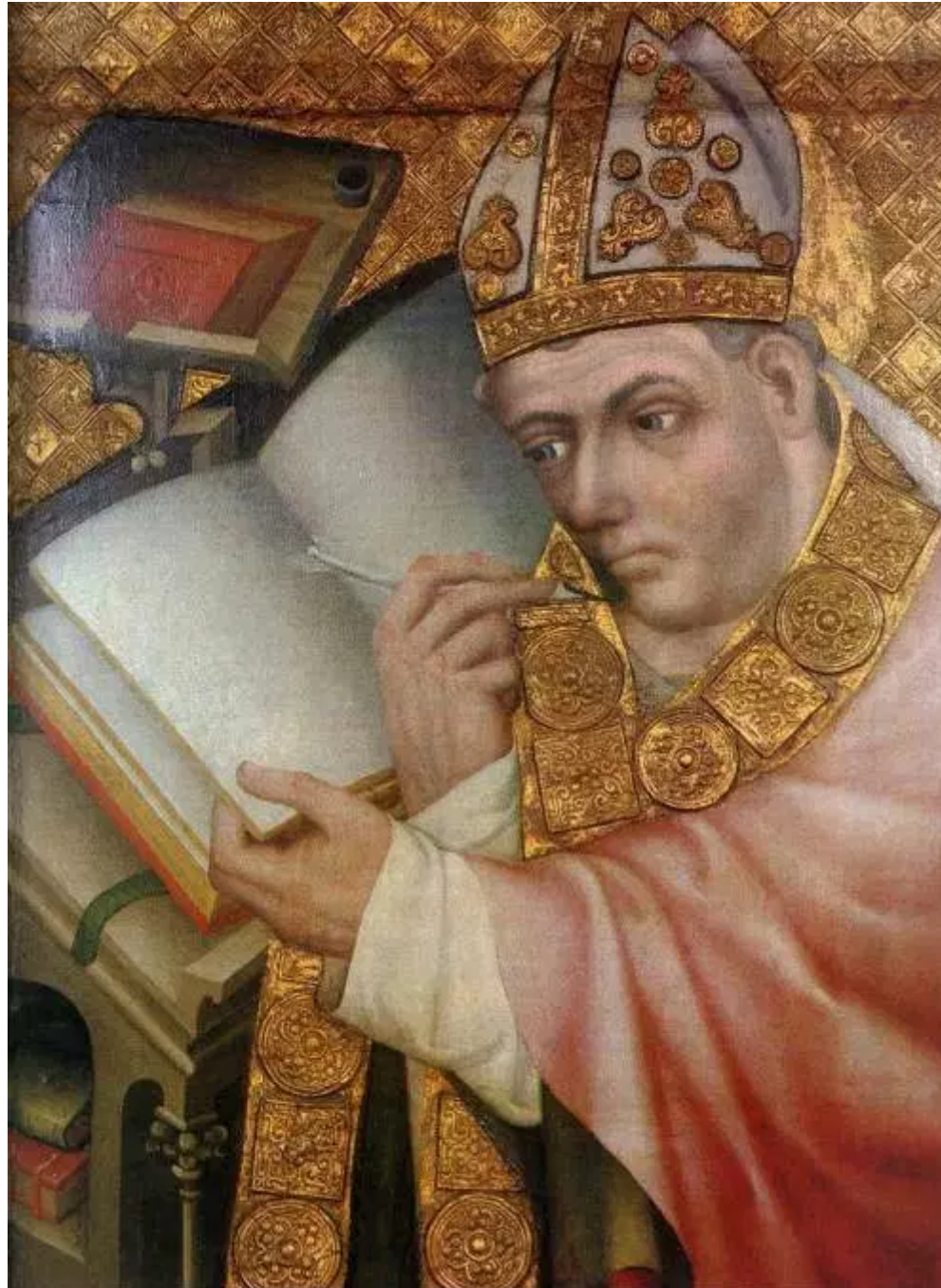
(https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/8-theodoric-meister_theoderich_von_prag_008.jpg)

(<https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/9-theodoric-of-prague-6.jpg>)

(<https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/10-theodoric-van-praag.jpg>)

(https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/11-master_theoderic_-_painting_of_a_saint_-_wga14653-1.jpg)

(https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/12-meister_theoderich_von_prag_009.jpg)

(<https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/13-theodoric-of-prague-8.jpg>)

(https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/14-master_theodoric_saint_ludmila.jpg)

(https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/15-master_theodoric_saint_andrew_the_apostel.jpg)

(<https://erikgveld.files.wordpress.com/2015/03/16-theodorik-svatc3bd-vc3adt.jpg>)

From → geschiedenis, kunst

Geef een reactie

Maak een gratis website of blog op WordPress.com.